

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0147/2008

11.4.2008

SPRAWOZDANIE

w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt
(2007-2013)
(2007/2260(INI))

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sprawozdawca: Janusz Wojciechowski

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	14
OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	16
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	19

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt (2007-2013) (2007/2260(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Komunikat Komisji w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt (2007–2013) - „Lepiej zapobiegać niż leczyć” (COM(2007)0539) oraz dokumenty robocze służb Komisji (Ocena wpływu i Streszczenie oceny wpływu) towarzyszące Komunikatowi (SEC(2007)1189) i SEC(2007)1190 ("Komunikat w sprawie strategii zdrowia zwierząt"),
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A6-0147/2008),
 - A. mając na uwadze, że zdrowie zwierząt pozostaje w ścisłym związku ze zdrowiem ludzi, z uwagi na możliwość bezpośredniego lub pośredniego przenoszenia niektórych chorób,
 - B. mając na uwadze, że zdrowie zwierząt jest ważne ze względów gospodarczych, gdyż choroby zwierząt zmniejszają produkcję zwierzęcą, powodują śmierć i przymusowy ubój zwierząt oraz związane z tym straty gospodarcze,
 - C. mając na uwadze, że zwierzęta są istotami żywymi i czującymi, a więc ich ochrona i właściwe traktowanie jest jednym z cywilizacyjnych i kulturowych wyzwań dla Europy XXI wieku,
 - D. mając na uwadze, że poważne epidemie chorób zwierzęcych mogą często powodować zaburzenia i problemy społeczne na obszarach wiejskich,
 - E. mając na uwadze, że jednym, ale nie jedynym z czynnikiem sprzyjającym zdrowiu zwierząt jest ich dobrostan, uzasadniony zarówno ze względów etycznych, jak i gospodarczych, musi więc mieć on solidne podstawy naukowe,
 - F. mając na uwadze, że handel staje się w coraz większym stopniu globalny, a obrót handlowy produktami zwierzęcymi wzrasta zarówno w UE, jak i w państwach trzecich,
 - G. mając na uwadze, że problemy z zakresu zdrowia zwierząt wymagają skoordynowanej współpracy na poziomie europejskim i globalnym,
 - H. mając na uwadze, że skuteczność działania na rzecz zdrowia zwierząt zależy nie tylko od działań administracyjnych, ale także od świadomego i zaangażowanego współdziałania wszystkich zainteresowanych podmiotów i osób,
 - I. mając na uwadze, że najlepszym sposobem na walkę z chorobami zwierząt jest zapobieganie ich występowaniu, w myśl zasady, że „Lepiej zapobiegać niż leczyć”, a także „Lepiej zapobiegać niż niepotrzebnie zabijać”,

- J. mając na uwadze, że nie ma różnicy między jakością produktów pochodzących od zwierząt zaszczepionych (w stanach zagrożenia) i produktów pochodzących od zwierząt niezaszczepionych, ale rynki w UE i poza UE mogą nie zaakceptować produktów pochodzących od zwierząt zaszczepionych (w stanach zagrożenia), a hodowcy zwierząt gospodarskich i inne podmioty potrzebują wystarczających gwarancji, że rynki będą gotowe do przyjmowania tych produktów bez obniżania cen,
- K. mając na uwadze, że większe otwarcie granic, zwiększenie zapotrzebowania na żywność na świecie, globalny handel i mobilność osób na świecie, globalne ocieplenie oraz nielegalny handel prowadzą do zwiększenia zagrożeń dla zdrowia zwierząt,
1. z zadowoleniem przyjmuje opracowanie strategicznego podejścia do polityki UE w zakresie zdrowia zwierząt; ponadto wyraża poparcie dla ogólnych celów i zasad określonych w komunikacie w sprawie strategii zdrowia zwierząt, które umożliwią UE wzmocnienie mechanizmów ochronnych i gotowości w obliczu pojawiania się nowych epizootii;
 2. wzywa Komisję do przedstawienia planu działania przewidzianego w jej Komunikacie w sprawie strategii zdrowia;
 3. przestrzega Radę i Komisję, że dotrzymanie przewidzianego w Komunikacie w sprawie strategii zdrowia zwierząt przedziału czasowego 2007-2013 jest niemożliwe, zwłaszcza że dyskusje w sprawie Komunikatu nadal trwają, a podstawowe prawodawstwo niezbędne do jego wprowadzenia w życie powstanie najwcześniej w 2010 r.;
 4. w związku z tym apeluje o większe zdecydowanie i bardziej długofalową wizję Komisji przy przedstawianiu wniosków legislacyjnych, które umożliwią odniesienie korzyści z innych zapowiadanych dyskusji, mających wpływ na środki budżetowe i przyszłe priorytety polityczne UE;
 5. akceptuje wyrażone w komunikacie pragnienie tworzenia nowej strategii i polityki w oparciu o jednolite ramy prawne UE w zakresie zdrowia zwierząt uwzględniające normy i wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE);
 6. podkreśla, że kluczową rolę w monitorowaniu, ochronie i promowaniu zdrowia zwierząt spełniają rolnicy, hodowcy i właściciele zwierząt gospodarskich;
 7. podkreśla znaczenie roli, jaką mają do spełnienia lekarze weterynarii, którzy powinni być prekursorami rozwoju i świadczenia wyspecjalizowanych i proaktywnych usług, takich jak planowanie w zakresie zdrowia zwierząt; 4. podkreśla znaczenie roli, jaką mają do spełnienia lekarze weterynarii i hodowcy, którzy powinni być prekursorami rozwoju i świadczenia wyspecjalizowanych i proaktywnych usług, takich jak planowanie w zakresie zdrowia zwierząt; wyraża obawy co do zasięgu opieki weterynaryjnej na niektórych obszarach wiejskich w UE;
 8. podkreśla ponadto rolę człowieka w odniesieniu do przenoszenia chorób zwierząt, spowodowaną zwiększoną mobilnością;
 9. zgadza się z celem strategii w zakresie zdrowia zwierząt, zgodnie z którym należy więcej

inwestować w środki zapobiegawcze i system kontroli, zmniejszając tym samym ryzyko epidemii chorób; zgadza się z zasadą, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”;

10. podkreśla, że nie ma różnicy między produktami pochodzącymi od zwierząt szczepionych i od zwierząt nieszczepionych;
11. apeluje do Komisji Europejskiej i do państw członkowskich o zagwarantowanie, by produkty pochodzące od zwierząt szczepionych (szczepienia ochronne) mogły być wprowadzane do obrotu na całym rynku wewnętrznym;
12. apeluje do Komisji Europejskiej i do państw członkowskich o zagwarantowanie, by produkty pochodzące od zwierząt szczepionych były akceptowane na szczeblu międzynarodowym;
13. popiera wizję i cel Komisji określony w Komunikacie w sprawie strategii zdrowia zwierząt, zgodnie z którymi „obszerne konsultacje z zainteresowanymi stronami” oraz „zobowiązanie do przestrzegania wysokich standardów w zakresie zdrowia zwierząt” ułatwią określenie priorytetów spójnych z celami strategicznymi, a także przegląd elementów, które składają się na dopuszczalne i odpowiednie standardy;
14. potwierdza uznanie za kluczową relacji między zdrowiem zwierząt a ich dobrostanem w Komunikacie w sprawie strategii zdrowia zwierząt i oczekuje połączenia obu tych kwestii w przyszłej polityce;
15. z zadowoleniem przyjmuje objęcie strategią w zakresie zdrowia wszystkich zwierząt w Unii Europejskiej, co umożliwi uwzględnienie dziczyńskich zwierząt domowych, które nie zostały bezpośrednio wymienione, jeśli istnieje zagrożenie przeniesienia przez nie chorób na inne zwierzęta lub ludzi;
16. z zadowoleniem przyjmuje zamiar wprowadzenia przez Komisję strategii informowania o ryzyku, zarządzanej przez zainteresowane strony i konsumentów; wskazuje, że chociaż produkcja zwierząt gospodarskich w Europie jest bezpieczniejsza niż kiedykolwiek i podlega surowym kontrolom, postrzeganie tego sektora przez społeczeństwo jest dalece niezadowolające, co w przypadku niektórych niedawnych sytuacji kryzysowych powodowało problemy dla rynku, wynikające z braku zaufania;
17. popiera docelową liczebność zwierząt określoną i omówioną przez Komisję w Komunikacie w sprawie strategii zdrowia zwierząt: „właściciele zwierząt, lekarze weterynarii, zootechnicy, przedsiębiorstwa łańcucha żywnościowego, sektor przemysłu związany ze zdrowiem zwierząt, grupy reprezentujące interesy zwierząt, pracownicy naukowcy i nauczyciele, organy kierownicze organizacji sportowych i rekreacyjnych, placówki edukacyjne, konsumenci, podróżni, właściwe organy państw członkowskich i instytucji UE”;
18. wskazuje, że strategia powinna uwzględniać również udział w działaniach na rzecz zdrowia zwierząt podmiotów zajmujących się ubojem zwierząt, ich transportem, a także podmiotów zajmujących się produkcją i dostawą pasz, przewidując jednocześnie uproszczenia administracyjne;

19. wskazuje, że strategia w zakresie zdrowia zwierząt, kierująca się zasadą zapobiegania, powinna określać również niezbędne środki prawne i finansowe służące kontroli zwierząt domowych i bezpańskich, jak również środki zapobiegawcze wobec rozprzestrzeniania się chorób odzwierzęcych i problemów zdrowotnych zwierząt; w szczególności strategia ta powinna uwzględniać programy szczepień i inne środki zapobiegawcze w odniesieniu do chorób przenoszonych przez bezpańskie psy i koty, przede wszystkim w przypadkach, w których szczepienia nie są jeszcze możliwe; wzywa Komisję do oszacowania skutków gospodarczych i społecznych, jakie może mieć rozprzestrzenianie się chorób odzwierzęcych oraz mobilność ludności i jej zwierząt domowych;
20. zwraca uwagę, że proponowana strategia może dać pozytywne wyniki pod warunkiem określenia jasnego i przejrzystego finansowania poszczególnych działań, czego w Komunikacie Komisji brakuje; krytykuje Komisję za brak odniesienia w Komunikacie do potrzeb finansowych związanych z jej polityką;
21. podkreśla – mając na względzie zapewnienie równych reguł gry – potrzebę wyjaśnienia roli UE, państw członkowskich oraz sektora rolnictwa w finansowaniu przedsięwzięć w zakresie zdrowia zwierząt, takich jak zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwach, programy szczepień, badania naukowe czy podwyższone standardy dobrostanu zwierząt i wzywa Komisję do wyjaśnienia tych kwestii w strategii w zakresie zdrowia zwierząt;
22. wskazuje, że wspólna polityka w zakresie zdrowia zwierząt jest jednym z najbardziej zintegrowanych obszarów polityki unijnej, w związku z czym powinna być w większości finansowana z budżetu wspólnotowego, co nie stoi na przeszkodzie, by do odpowiedzialności finansowej zostały również pociągnięte państwa członkowskie oraz hodowcy;
23. przyznaje niemniej jednak, że rynki na terytorium UE i poza jej granicami nie zawsze chcą importować mięso pochodzące od szczepionych i chronionych zwierząt; podkreśla, że hodowcy zwierząt gospodarskich i inne podmioty gospodarcze żądają gwarancji, że będą mogli sprzedawać swoje produkty bez obniżania cen; uważa, że jest to kluczowy problem, który Wspólnota musi szybko rozwiązać, aby zagwarantować swobodny przepływ towarów;
24. wskazuje na nasilający się w wielu sektorach hodowli zwierząt gospodarskich problem oporności bakterii na antybiotyki, co może także doprowadzić do problemów w dziedzinie zdrowia publicznego; dlatego też apeluje do Komisji o przedstawienie analizy tego problemu, w razie potrzeby uzupełnionej o wnioski w ramach strategii w zakresie zdrowia zwierząt;
25. uważa za niezadowalające stwierdzenia, że poszczególne działania będą wspierane z istniejących funduszy i wzywa Komisję, aby przygotowując argumenty do debat nad budżetem, które zostaną otwarte w 2009 r., popierała rozszerzenie możliwości obecnego funduszu weterynaryjnego;
26. wskazuje na znaczenie koordynacji środków w zakresie zdrowia zwierząt obejmującej całą UE i wzywa Komisję do aktywniejszego niż dotychczas podejmowania roli

koordynatora;

27. zwraca uwagę na rosnące ryzyko dla zdrowia zwierząt wynikające ze zwiększenia się mobilności na świecie, rosnącego zapotrzebowania na żywność na świecie, zwiększenia globalnego handlu i zmian klimatycznych i podkreśla potrzebę odpowiedniej strategii szczepień w stanach zagrożenia, obejmującej zarówno już obecne, jak i dopiero pojawiające się choroby;

Filar 1 – wyznaczenie priorytetów interwencji UE

28. za szczególnie istotne uznaje ustalenie profilu i kategoryzację ryzyka, w tym określenie dopuszczalnego poziomu ryzyka dla Wspólnoty oraz rangę działań w celu zmniejszenia ryzyka; uważa, że należy dążyć do jasnego zdefiniowania sytuacji, w których ryzyko zachorowań jest zwiększone i gdy przekracza dopuszczalny poziom, oraz jakie mają być tego konsekwencje;
29. wskazuje, że wysokie zagęszczenie w systemach intensywnej hodowli może zwiększać ryzyko rozprzestrzeniania się chorób oraz utrudniać ich opanowanie, tam gdzie stosowane są nieodpowiednie środki kontroli chorób;
30. wskazuje na znaczenie, z punktu widzenia kontroli epidemii, odległości między fermami;
31. stwierdza, że w UE mają zastosowanie surowe przepisy w sprawie przemieszczania zwierząt, które zapewniają wymagane wysokie standardy dobrostanu zwierząt oraz środki umożliwiające zapobieganie chorobom i opanowywanie ich; apeluje, aby te wysokie standardy były w pełni stosowane przez wszystkie państwa członkowskie; uważa, że te wysokie standardy powinny być spełniane przez kraje wywożące żywność pochodzenia zwierzęcego do UE w celu promowania i zapewnienia wysokich standardów dobrostanu i zdrowia zwierząt na świecie; wskazuje na potencjalnie zwiększone ryzyko związane z przemieszczaniem żywych zwierząt na znaczne odległości, co może powodować rozprzestrzenianie się chorób i co utrudnia stosowanie środków ich opanowywania, tam gdzie stosowane są nieodpowiednie środki zapobiegania chorobom;
32. uważa, że należy mieć na względzie fakt, iż globalizacja, zmiany klimatyczne i przemieszczanie ludności to czynniki sprzyjające rozpowszechnianiu się chorób zwierzęcych, co utrudnia ich opanowanie;
33. podkreśla potrzebę włączenia do nowej strategii w zakresie zdrowia zwierząt spójnej strategii komunikacyjnej, która powinna uwzględniać ścisłą współpracę wszystkich zainteresowanych stron na szczeblu unijnym, krajowym i lokalnym;

Filar 2 – Określenie ram UE

34. podziela pogląd, że obecne ramy prawne UE w zakresie zdrowia zwierząt są skomplikowane, niejasne, nieprzejrzyste i dlatego wymagają ujednoczenia; uważa, że podstawowe zasady postępowania w zakresie zdrowia zwierząt powinny być w miarę możliwości skoncentrowane w jednolitym akcie prawnym;
35. podkreśla również, że istotne znaczenie w strategii powinno mieć zastąpienie szeregu

istniejących, powiązanych między sobą i współzależnych działań politycznych jednymi ramami prawnymi, uwzględniającymi szczególnie zalecenia, standardy i wytyczne OIE oraz Kodeksu żywnościowego WHO/FAO bez naruszania zasad europejskich, takich jak zasada przejrzystości i włączenia wszystkich zainteresowanych stron i przy unikaniu wszelkiego pogorszenia stanu zdrowia na terenie UE;

36. 17. podziela pogląd o konieczności dopilnowania, aby nieuzasadnione reguły krajowe lub regionalne, ustanawiane w zakresie zdrowia zwierząt, nie stanowiły przeszkody dla funkcjonowania rynku wewnętrznego, w szczególności aby środki niezbędne w razie wystąpienia choroby były proporcjonalne do zagrożenia i aby nie były stosowane jako instrument nieuzasadnionej dyskryminacji handlowej, zwłaszcza w odniesieniu do żywności pochodzącej od zwierząt szczepionych;
37. uważa, że ramy prawne UE powinny jasno, a przy tym odpowiednio elastycznie określać obowiązki właścicieli zwierząt, także zwierząt trzymanyh w celach niekomercyjnych w sytuacji zagrożenia, aby nie dochodziło do niepotrzebnych konfliktów i sporów; jest zdania, że opanowanie chorób zwierząt dzikich również jest istotnym elementem strategii zapobiegania;
38. zgadza się z wnioskami ze wstępnego studium wykonalności planów podziału kosztów związanych z epidemiami chorób zwierząt hodowlanych z dnia 25 lipca 2006 r. przeprowadzonego na zlecenie Komisji przez firmę Civic Consulting (w związku z oceną polityki UE w zakresie zdrowia zwierząt (CAHP) na lata 1995-2004 i jej przyszłych alternatyw), w których apeluje się o harmonizację planów podziału kosztów utworzonych przez państwa członkowskie; ponadto zauważa, że skoro z podziałem kosztów wiąże się równocześnie podział obowiązków, takie systemy wymagają pełnego udziału i zaangażowania wszystkich stron, w tym właścicieli zwierząt, oraz że powinny zostać wprowadzone nowe mechanizmy umożliwiające udział zainteresowanych stron w podejmowaniu decyzji w ważnych sprawach politycznych;
39. uznaje potrzebę przeglądu aktualnego instrumentu współfinansowania, aby możliwe było zagwarantowanie, że wszystkie podmioty przejmą część odpowiedzialności i będą brały udział w wykrywaniu i zwalczaniu choroby; zauważa, że kasy kompensacyjne hodowców, opierające się na systemie depozytów, wzmacniają odpowiedzialność własną i współodpowiedzialność;
40. w pełni podziela pogląd, że system kompensacyjny nie powinien ograniczać się do rekompensat dla właścicieli zwierząt w przypadku ich likwidacji związanej z ogniskiem choroby, lecz powinien on być powiązany z zachętami do zapobiegania zagrożeniom w postaci redukcji składek na krajowy lub regionalny fundusz zdrowia zwierząt, jeśli podejmą oni dodatkowe środki ograniczające ryzyko, które obejmowałyby również promowanie szczepień (w stanach zagrożenia) zamiast konieczności opanowywania choroby, uznając, że oznacza to gwarancje dochodu dla właściciela szczepionych (w stanach zagrożenia) zwierząt hodowlanych; uważa, że ta sama zasada powinna być również uwzględniona na poziomie państw członkowskich, zachęcając je do działań zmniejszających zagrożenie;
41. wzywa Komisję do dokonania analizy porównawczej systemów kompensacyjnych funkcjonujących w państwach członkowskich i opracowania na tej podstawie ramowego

modelu wspólnego dla całej UE; wzywa Komisję do ustanowienia ram prawnych dla skutecznego podziału kosztów w państwach członkowskich, w celu zapewnienia współfinansowania bezpośrednich kosztów zwalczania chorób zwierzęcych również przez sektor;

42. wskazuje na konieczność znaczącego wkładu Wspólnoty w odniesieniu do tych głównych chorób, aby zapewnić równe traktowanie i szanse tam, gdzie wykracza to poza możliwości finansowe zainteresowanych krajów i producentów
43. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź przedłożenia sprawozdania określającego możliwości skutecznego systemu gwarancji finansowych dla podmiotów działających na rynku pasz;
44. popiera uwzględnienie w ramach prawnych UE także poparcia możliwości pokrywania pośrednich strat, niewynikających wprost z likwidacji ognisk choroby; zauważa, że straty pośrednie mogą być niekiedy bardziej dotkliwe od strat bezpośrednich i z tego względu ich rekompensata powinna być uwzględniona; wyraża w związku z tym swoje poparcie dla przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy i wsparcia przez Wspólnotę tworzenia krajowych instrumentów ubezpieczeniowych przez hodowców zwierząt gospodarskich; zwraca jednak uwagę, że prywatne ubezpieczenia mogą w niektórych przypadkach stanowić bardziej skuteczny instrument radzenia sobie z takimi stratami;
45. podkreśla, że UE już teraz w znacznym zakresie opiera swoje prawodawstwo na przestrzeganiu standardów OIE/Kodeksu i że uzasadnione jest dążenie do pełnego ich przestrzegania, a także promowanie przez UE własnych standardów w zakresie zdrowia zwierząt, w celu przyjęcia ich na poziomie międzynarodowym; zatem w celu zwiększenia uprawnień negocjacyjnych UE w ramach OIE popiera ewentualne członkostwo UE w OIE; ponadto podkreśla znaczenie zabezpieczenia wkładu zainteresowanych stron na szczeblu OIE/Kodeksu;
46. 24. apeluje do UE o obronę na szczeblu międzynarodowym w ramach WTO wysokiego poziomu unijnych standardów w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt w celu podwyższenia światowych standardów w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt; stwierdza, że unijni producenci ponoszą większe koszty ze względu na obowiązujące w UE wyższe standardy i że należy ich chronić przed przywożonymi produktami zwierzęcymi podlegającymi niższymi standardom.
47. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź działań w kierunku strategii wywozu na poziomie wspólnotowym i podkreśla, że Komisja powinna dołożyć wszelkich starań w celu zwiększenia dostępności do rynków państw trzecich i usunięcia wszelkich barier wywozowych;

Filar 3 – zapobieganie zagrożeniom związanym ze zdrowiem zwierząt, nadzór i gotowość w sytuacjach kryzysowych

48. uznaje potrzebę działań na rzecz promowania środków bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwach; uważa, że środki takie jak izolacja zwierząt nowo przybyłych do gospodarstwa, izolowanie zwierząt chorych czy zarządzanie przemieszczaniem osób powinny mieć istotny wpływ na ograniczanie rozprzestrzeniania się chorób;

49. zwraca uwagę, że chów zwierząt na wolnym wybiegu jest cechą charakterystyczną wielu systemów produkcji, występującą szczególnie często w niektórych regionach i w odniesieniu do niektórych gatunków zwierząt; uznaje, że praktyka ta popierana przez społeczeństwo i wspierana ze środków publicznych; zwraca uwagę na możliwość wystąpienia sprzeczności tej praktyki z celami w zakresie bezpieczeństwa biologicznego; uważa, że społeczeństwo powinno wesprzeć rolników w celu zabezpieczenia przed wyższym poziomem ryzyka dla zdrowia zwierząt, związanym z taką formą hodowli, a polityczne cele w dziedzinie zdrowia i ochrony zwierząt powinny zostać wzajemnie dostosowane;
50. zwraca uwagę, że przeszkolenie osób zarządzających gospodarstwem oraz osób w nim zatrudnionych stanowi istotny czynnik wpływający na dobrostan i zdrowie zwierząt; z tego względu opowiada się za wspieraniem środków w zakresie szkolenia i dokształcania;
51. oczekuje na uznanie systemów zarządzania jakością w procesie kategoryzacji ryzyka związanego z różnymi rodzajami systemów produkcji; jest przekonany, że dzięki odpowiedniemu zarządzaniu możliwa jest poprawa poziomu bezpieczeństwa preferowanych przez konsumentów systemów hodowli, które wiążą się z pewnymi problemami w zakresie bezpieczeństwa biologicznego (chów na wolnym wybiegu);
52. wyraża przekonanie, że śledzenie produktu w oparciu o identyfikację i rejestrację jest szczególnie ważne dla kontroli zdrowia zwierząt, zapobiegania chorobom i bezpieczeństwa żywności; popiera w związku z tym działania na rzecz obowiązkowej identyfikacji elektronicznej i opartej na DNA identyfikacji genetycznej oraz rejestracji zwierząt na poziomie UE, stworzenia bezpiecznego i obszernego systemu kontroli ruchu zwierząt, ale równocześnie wskazuje na koszty tego systemu, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarstw, których struktura jest niekorzystna z ekonomicznego punktu widzenia; wzywa Komisję, aby pomogła hodowcom rozwiązać problem wysokich kosztów związanych z zaopatrywaniem się w wymagany sprzęt, poprzez umożliwienie państwom członkowskim włączenia takich środków do ich programów rozwoju obszarów wiejskich;
53. wskazuje na ogromne różnice pomiędzy państwami członkowskimi pod względem liczby bydła zlikwidowanego z powodu nieprzestrzegania unijnych zasad identyfikacji i rejestracji; oczekuje od Komisji wyjaśnień dotyczących przyczyn występowania tych różnic na terytorium UE;
54. podziela pogląd, że szczególnie ważne jest bezpieczeństwo biologiczne na granicach, w sytuacji gdy UE jest największym na świecie importerem żywności, w tym produktów zwierzęcych; uważa, że wobec niebezpieczeństwa wwozu na obszar UE zwierząt zarażonych czy chorych, kontrola weterynaryjna i sanitarna na granicach UE powinna być szczególnie staranna, szczelna i nie ograniczać się do zwykłej kontroli dokumentów, lecz powinna również umożliwiać stwierdzenie, czy zwierzęta były hodowane zgodnie z normami dobrostanu zwierząt określonymi w prawodawstwie UE;
55. podkreśla znaczenie kontroli stanu zdrowia zwierząt w państwach trzecich i zwraca się o zwiększenie środków finansowych Biura ds. Żywności i Weterynarii Komisji;
56. 31. jest zdania, że szczególnie stanowcza powinna być kontrola weterynaryjna oraz kontrola celna na granicach UE w celu przeciwdziałania nielegalnemu wwozowi i

nielegalnemu handlowi zwierzętami i produktami zwierzęcymi, z którym wiąże się duże niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania chorób; zwraca w związku z tym uwagę na potrzebę wsparcia organizacyjnego, szkoleniowego oraz finansowego służb weterynaryjnych na zewnętrznych granicach UE, w tym granicach morskich, zwłaszcza w nowych państwach członkowskich, w państwach trzecich sąsiadujących z UE oraz w krajach rozwijających się;

57. wzywa Radę i Komisję do stworzenia mechanizmów zapewniających lepszą koordynację między służbami celnymi, służbami weterynaryjnymi i organizatorami wycieczek w celu ułatwienia współpracy między państwami członkowskimi na szczeblu europejskim i państwami trzecimi;
58. wzywa Komisję do znacznego zwiększenia współpracy z krajami rozwijającymi się poprzez dostarczanie im pomocy technicznej, z jednej strony, aby pomóc im w spełnieniu naszych norm sanitarnych, a z drugiej strony - aby ograniczyć ryzyko rozprzestrzeniania się chorób zwierzęcych z tych krajów do UE; uważa, że we współpracy weterynaryjnej z państwami trzecimi priorytetem powinny być kraje graniczące z państwami członkowskimi;
59. podkreśla szczególną rolę nadzoru weterynaryjnego w sytuacjach kryzysowych oraz w zapobieganiu tym sytuacjom, w zakresie zapewnienia wczesnego ostrzegania i szybkiego wykrywania zagrożeń związanych ze zdrowiem zwierząt; w tym kontekście wzywa Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia systemu kontroli gospodarstw w odniesieniu do tych gospodarstw, które nie są regularnie odwiedzane przez lekarzy weterynarii;
60. podkreśla potrzebę zapewnienia skutecznego szkolenia lekarzy weterynarii i asystentów, organów kontroli i innych odpowiednich władz w zakresie szybkiego wykrywania zagrożeń związanych ze zdrowiem zwierząt i wskazuje na konieczność aktualizacji minimalnych wymogów takiego szkolenia na poziomie unijnym oraz działań zapewniających ich najszybsze wdrożenie i zapewnienie spójności programów nauczania szkół i uczelni w tej dziedzinie; sugeruje w tym kontekście, że europejski system akredytacji uczelni weterynaryjnych mógłby pomóc w osiągnięciu celu zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia lekarzy weterynarii;
61. zdecydowanie popiera działania na rzecz zwiększenia zakresu szczepień (tak leczniczych jak i ochronnych), które powinny służyć skuteczniejszemu zapobieganiu i zwalczaniu chorób w ramach akcji ich eradykacji; zwraca przy tym uwagę, że dla wprowadzenia skutecznego systemu szczepień niezbędne jest zapewnienie gwarancji dochodu właścicielom szczepionych zwierząt, ponieważ mogą mieć oni problemy ze sprzedażą produktów pochodzących od szczepionych zwierząt oraz zapewnienie odpowiedniego wsparcia finansowego, zachęcającego do stosowania szczepień, a także zagwarantowanie, że produkty pochodzące od zaszczepionych zwierząt nie podlegają żadnym ograniczeniom; uważa, że niezbędne jest również wzmocnienie unijnych banków szczepionek; ponadto jest zdania, że konieczne jest zastosowanie wszelkich środków służących zmniejszeniu liczby zabijanych i usuwanych zdrowych zwierząt, takich jak testy dowodzące braku czynników chorobotwórczych, co umożliwi normalny ubój;
62. wspiera opracowanie strategii szczepień dla wszystkich możliwych gatunków zwierząt i

chorób;

63. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stosowania wybranych środków zapewniających nieograniczony obrót produktami pochodzącymi od zwierząt szczepionych, ponieważ to brak tych środków hamował dotychczas w największym stopniu stosowanie szczepień jako narzędzia walki z rozprzestrzenianiem się zakaźnych chorób zwierzęcych; apeluje zatem, aby wśród tych środków znalazły się m.in. zakaz umieszczania na etykietach informacji, że produkt pochodzi od szczepionych zwierząt, o skuteczne strategie informowania społeczeństwa o bezpieczeństwie produktów pochodzących od zwierząt szczepionych oraz zawarcie przez rządy, organizacje rolników, organizacje konsumentów, podmioty działające w sektorze handlu i handlu detalicznego porozumień w sprawie swobodnego obrotu produktami pochodzącymi od zwierząt szczepionych;
64. uważa, że w ramach działań w czasie zagrożenia kryzysowego niezbędne jest wspieranie wiedzy specjalistycznej i zapewnienie narzędzi pozwalających na przeprowadzenie koniecznych operacji zabijania zwierząt w sposób humanitarny, oszczędzający zwierzętom zbędnych cierpień i respektujący fakt, że są one istotami żyjącymi i czującymi;
65. zwraca uwagę, że zagadnienia lekarstw i szczepionek dla zwierząt stanowią część problematyki zdrowia zwierząt, a zatem wewnątrz Komisji konieczny jest nowy podział kompetencji w tym zakresie;

Filar 4 – Nauka, innowacje, badania

66. podkreśla, że badania naukowe są istotnym elementem systemu działań na rzecz zdrowia zwierząt, gdyż dzięki nim jest możliwy postęp w szczególności w zakresie monitorowania rozpoznawania i zwalczania chorób zwierząt, analizy ryzyka, opracowywania szczepionek i testów i skutecznych sposobów leczenia, które muszą się opierać na podstawach naukowych; przypomina w tym kontekście swoją poprawkę do budżetu UE na rok 2008, zwiększającą środki przeznaczone na rozwój szczepionek (znacznikowych) i testów; wzywa Komisję do skutecznego wykorzystania tych zwiększonych środków;
67. wyraża przekonanie, że prace badawcze w dziedzinie zdrowia i dobrostanu zwierząt, prowadzone w ramach siódmego programu ramowego badań, a także inne badania prowadzone na poziomie krajowym i europejskim, przyczynią się do większej skuteczności w zakresie zdrowia zwierząt;
68. 39. wskazuje na potrzebę wzmocnienia sieci wspólnotowych i krajowych laboratoriów referencyjnych zajmujących się chorobami zwierząt oraz podkreślenia już istniejących sieci i podziela pogląd o konieczności stosowania ujednoliconego pod względem naukowym systemu testów „akceptowanych przez branżę”, tj. zatwierdzonych i przyjętych przez OIE i partnerów handlowych UE;
69. podkreśla znaczenie wymiany informacji naukowej w zakresie zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt, w tym wskazuje na potrzebę rozwoju platform informacyjnych ERA-NET i ETPGAH; sugeruje, że konieczne jest lepsze informowanie o zaletach i wadach nowych i udoskonalanych metod diagnostycznych (np. PCR), jak również ich

stosowanie dla dobra zwierząt i ludzi w celu zapewnienia ochrony zwierząt oraz ogólnościowego zaopatrzenia ludności w bezpieczną żywność, szczególnie w nowszych państwach członkowskich;

70. podkreśla znaczenie informowania konsumentów w celu zapewnienia zrozumienia sposobów rozprzestrzeniania się chorób zwierzęcych oraz ich ogromnych skutków , a jednocześnie ich wpływu na zaopatrzenie w bezpieczną żywność;
71. wyraża troskę w związku z faktem, iż import z krajów trzecich, w których rolnicy nie muszą spełniać takich samych wymagań w zakresie zdrowia i warunków życia zwierząt, może podważać standardy europejskie; wzywa Komisję do zbadania sposobów zabezpieczania się przed taką konkurencją ze strony państw trzecich, w tym do rozważenia środków przywozowych oraz poruszenia tego zagadnienia w debacie na odpowiednich forach ŚOH;
72. wyraża przekonanie, że opóźnienie w podjęciu działań, które gwarantowałyby, że wołowina importowana z Brazylii jest uzyskiwana wyłącznie z krów nienarażonych na ryzyko zachorowania na pryszczycę, może przyczynić się do zmniejszenia zaufania społeczeństwa do wspólnotowego systemu ochrony zdrowia zwierząt;
73. wzywa Komisję do zagwarantowania, że wynik negocjacji z ŚOH nie zmniejszy szans rolników europejskich na utrzymanie i poprawienie standardów zdrowia oraz warunków życia zwierząt; wyraża przekonanie, że możliwość nakładania tych samych wymagań na produkty importowane oraz europejskie jest głównym czynnikiem pozwalającym na zagwarantowanie wyważonego wyniku negocjacji;
74. zachęca Komisję do zapewnienia w wyniku negocjacji z ŚOH uznania jaja za produkt wrażliwy w celu ochrony postępu osiągniętego w sektorze rolnictwa w zakresie zdrowia i standardów życia zwierząt;
75. wyraża zaniepokojenie zwiększającą się liczbą dowodów potwierdzających zależność pomiędzy rosnącym międzynarodowym handlem żywym ptactwem i produktami drobiowymi oraz rozwojem i rozprzestrzenianiem się chorób takich jak ptasia grypa; wzywa Komisję do dokonania analizy tych dowodów i w razie konieczności przedstawienia propozycji polityki w tym zakresie;
76. z zadowoleniem przyjmuje wyrażaną przez Komisję intencję przestrzegania zobowiązań ŚOH z zakresu środków sanitarnych oraz fitosanitarnych, wyraża jednak przekonanie, że nie powinno to wykluczać możliwości wprowadzenia środków, szczególnie na mocy umowy o środkach sanitarnych i fitosanitarnych, prowadzących do podwyższenia standardów w zakresie ochrony, jeżeli jest to naukowo uzasadnione; ponadto wyraża przekonanie, iż istotne jest zachęcanie do przyjęcia tych środków na poziomie międzynarodowym w celu zagwarantowania wyższych standardów;
77. wyraża przekonanie, że nowe umowy o wolnym handlu z Indiami, Koreą oraz krajami południowo-wschodniej Azji powinny zawierać przekrojowy rozdział dotyczący środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz warunków życia zwierząt;
78. wzywa Komisję do włączenia polityki w zakresie zdrowia i standardów życia zwierząt do

wszelkich swoich programów rozwojowych, w celu osiągnięcia spójności z podejściem wewnętrznym oraz objęcia krajów partnerskich korzystnym oddziaływaniem tej polityki;

79. wzywa Komisję do zawarcia protokołów z zakresu środków weterynaryjnych z krajami będącymi potencjalnymi rynkami eksportowymi, takimi jak Chiny;

80. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

UZASADNIENIE

Wniosek Komisji Europejskiej:

Komunikat Komisji określa ambitne cele służące rozwojowi polityki w dziedzinie zdrowia zwierząt w okresie do 2013 r. Strategia dotyczy zdrowia wszystkich zwierząt w Unii Europejskiej przeznaczonych do produkcji żywności, trzymanych do celów gospodarskich, badawczych, sportowych, towarzyskich, rozrywkowych i w zoo, a także dzikich zwierząt, o ile zachodzi w ich przypadku ryzyko przeniesienia chorób na inne zwierzęta lub ludzi. Ponadto strategia dotyczy zdrowia zwierząt przywożonych do UE, wywożonych z niej oraz przewożonych w jej obrębie.

Szczegółowe cele strategii są następujące:

- zapewnienie wysokiego poziomu zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności poprzez zminimalizowanie częstotliwości występowania ryzyka biologicznego i chemicznego u ludzi;
- promowanie zdrowia zwierząt poprzez zapobieganie występowaniu chorób zwierzęcych oraz zmniejszanie ich występowania, a tym samym wspieranie hodowli i społeczności wiejskiej;
- zwiększenie wzrostu gospodarczego, spójności i konkurencyjności poprzez zapewnienie swobodnego przepływu towarów i odpowiednich przemieszczeń zwierząt; oraz
- promowanie praktyk hodowlanych i dobrostanu zwierząt, które zapobiegają zagrożeniom związanym ze zdrowiem zwierząt i minimalizują szkodliwy wpływ na środowisko.

Stanowisko sprawozdawcy :

Proponowana w komunikacie Komisji Strategia nie budzi kontrowersji. Wszystkie projektowane w niej działania są potrzebne i zasługują na akceptację. Można powiedzieć, że jest to dobry dokument, który może być podstawą takich działań, które doprowadzą do rzeczywistej poprawy stanu zdrowia zwierząt.

Uwagi zawarte w sprawozdaniu dotyczą kilku kwestii, nie dość wyraźnie zaakcentowanych.

Po pierwsze - dotyczy to kwestii finansowych. Strategia traktuje je dość ogólnikowo, a tymczasem proponowane działania powodować będą koszty, których finansowanie trzeba przewidzieć i jasno określić.

Po drugie – wyeksponowana została w sprawozdaniu kwestia zwiększonego ryzyka związanego z działalnością wielkich ferm hodowlanych, prowadzących chów zwierząt metodami przemysłowymi. Walka z chorobami zwierząt będzie łatwiejsza, jeśli ograniczy się wielkość ferm.

Po trzecie – w sprawozdaniu wyeksponowana też została sprawa transportu zwierząt, który zawsze zwiększa ryzyko chorób i który powinien być ograniczany do możliwego minimum.

Po czwarte – sprawozdanie akcentuje silne poparcie dla kwestii szczepień, jako jednej z podstawowych metod zapobiegania chorobom.

Reasumując – przedstawiona Strategia zasługuje na poparcie, a wyrażona w niej zasada „Lepiej zapobiegać niż leczyć” powinna być myślą przewodnią wszelkiego działania na rzecz zdrowia zwierząt.

26.2.2008

OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie nowej strategii Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt (2007-2013)
(2007/2260(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Béla Glattfelder

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. wyraża przekonanie, że dobry stan zdrowia oraz wysokie standardy warunków życia zwierząt w UE są podstawą udanego eksportu, lecz jeżeli rolnicy we Wspólnocie mają konkurować na uczciwych zasadach, należy zająć się kwestią nieuzasadnionych obostrzeń sanitarnych narzucanych przez kraje trzecie;
2. wyraża troskę w związku z faktem, iż import z krajów trzecich, w których rolnicy nie muszą spełniać takich samych wymagań w zakresie zdrowia i warunków życia zwierząt, może podważać standardy europejskie; wzywa Komisję do zbadania sposobów zabezpieczania się przed takimi działaniami, w tym do rozważenia środków przywozowych oraz poruszenia tego zagadnienia w debacie na odpowiednich forach ŚOH;
3. wyraża przekonanie, że opóźnienie w podjęciu działań, które gwarantowałyby, że wołowina importowana z Brazylii jest uzyskiwana wyłącznie z krów nienarażonych na ryzyko zachorowania na pryszczycę, może przyczynić się do zmniejszenia zaufania społeczeństwa do wspólnotowego systemu ochrony zdrowia zwierząt;
4. wzywa Komisję do zagwarantowania, że wynik negocjacji z ŚOH nie zmniejszy szans rolników europejskich na utrzymanie i poprawienie standardów zdrowia oraz warunków życia zwierząt; wyraża przekonanie, że możliwość nakładania tych samych wymagań na produkty importowane oraz europejskie jest głównym czynnikiem pozwalającym na zagwarantowanie wyważonego wyniku negocjacji;

5. zachęca Komisję, aby w wyniku negocjacji z ŚOH uznała jaja za produkt wrażliwy w celu ochrony postępu osiągniętego w sektorze rolnictwa w zakresie zdrowia i standardów życia zwierząt;
6. wyraża zaniepokojenie zwiększającą się liczbą dowodów potwierdzających zależność pomiędzy rosnącym międzynarodowym handlem żywym ptactwem i produktami drobiowymi oraz rozwojem i rozprzestrzenianiem się chorób takich jak ptasia grypa; wzywa Komisję do dokonania analizy tych dowodów i w razie konieczności przedstawienia propozycji polityki w tym zakresie;
7. z zadowoleniem przyjmuje wyrażaną przez Komisję intencję przestrzegania zobowiązań ŚOH z zakresu środków sanitarnych oraz fitosanitarnych, wyraża jednak przekonanie, że nie powinno to wykluczać możliwości wprowadzenia środków, szczególnie na mocy umowy o środkach sanitarnych i fitosanitarnych, prowadzących do podwyższenia standardów w zakresie ochrony, jeżeli jest to naukowo uzasadnione; jednocześnie wyraża przekonanie, iż istotne jest zachęcanie do przyjęcia takich środków na poziomie międzynarodowym w celu zagwarantowania wyższych standardów;
8. wyraża przekonanie, że nowe umowy o wolnym handlu z Indiami, Koreą oraz krajami południowo-wschodniej Azji powinny zawierać przekrojowy rozdział dotyczący środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz warunków życia zwierząt;
9. wzywa Komisję do włączenia polityki w zakresie zdrowia i standardów życia zwierząt do wszelkich swoich programów rozwojowych, w celu osiągnięcia spójności z podejściem wewnętrznym oraz objęcia krajów partnerskich korzystnym oddziaływaniem tej polityki;
10. wzywa Komisję do zawarcia protokołów z zakresu środków weterynaryjnych z potencjalnymi krajami eksportującymi, takimi jak Chiny;

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.2.2008
Wynik głosowania końcowego	+: 13 -: 0:
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Francisco Assis, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Jacky Hénin, Erika Mann, David Martin, Georgios Papastamkos, Peter Šťastný, Iuliu Winkler
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jean-Pierre Audy, Sajjad Karim, Zbigniew Zaleski

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	1.4.2008
Wynik głosowania końcowego	+ : 36 - : 1 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Peter Baco, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Joseph Daul, Albert Deß, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Mairead McGuinness, Véronique Mathieu, Rosa Miguélez Ramos, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Dimitar Stoyanov, Csaba Sándor Tabajdi, Jeffrey Titford, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Alessandro Battilocchio, Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Gábor Harangóz, Wiesław Stefan Kuc, Esther De Lange, Brian Simpson, Struan Stevenson
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	-